

Нацбанком була вимушеним і безальтернативним кроком, оскільки одержані кредити від міжнародних організацій були спрямовані на погашення колишніх боргів [8], а сукупний державний і гарантований борг України за підсумками 2014 року досяг 71,5% ВВП.

Згідно інформації Держстату, інфляція в січні 2015р. зросла до 28,5% проти січня 2014р., хоча іноземні видання наголошують на значно вищих її показниках, а саме – 272% у річному вираженні [9]. Запровадження плаваючого валютного курсу С.Кубівим у квітні 2014р. забезпечило стрімке знецінення грошової одиниці та підвищення загального рівня цін, що в свою чергу було підсилено спекулятивними атаками на валютному ринку. За таких умов обслуговувати зовнішні зобов'язання стає вкрай важко, основною валютою яких станом на 01.10.2014 р. залишався долар США (78,3%). Плаваючий курс як механізм потребує адекватного таргетування інфляції, який, однак, перенесено на 2015 р. Спроба боротися в таких умовах з високою інфляцією підвищенням облікової ставки НБУ може не лише не скорегувати, але більше того – погіршити кризове становище України.

Загалом, ситуація в Україні виглядає тривожною. Вільне плавання грошової одиниці на фоні скорочення валютних резервів, хронічного дефіциту бюджету та рекордного зовнішнього державного боргу, відтоку капіталу та погіршення поточного рахунку призвело до стрімкої девальвації гривні та інфляції. Стандартні інструменти подолання інфляції, як от підвищення облікової ставки, стають неможливими через значну державну заборгованість та спад ВВП.

Список літератури:

1. Linnemann L., Schabert A. Productive Government Expenditure in Monetary Business Cycle Models. Discussion Paper No. TI 2005-053/2. – Amsterdam: Tinbergen Institute, 2005. – 22p.
2. Шевчук В.О. Макроекономічні ризики прискореної акумуляції зовнішнього боргу в економіці України / В.О.Шевчук // Стратегічні пріоритети. – 2009. - №2(11). – С.159–166.
3. Uribe M. A Fiscal Theory of Sovereign Risk. ECB Working Paper No. 187. – Frankfurt am Main: ECB, 2003. – 28p.
4. Dornbusch R. External debt, budget deficits and disequilibrium exchange rates. Working Paper No. 1336. – Washington: NBER, 1984. – 38 p.
5. Catao L., Terrones M.E. Fiscal Deficits and Inflation. IMF Working Paper No. WP/03/65. – Washington: IMF, 2003. – 32p.
6. Reinhart C.M., Rogoff K.S. Growth in a time of debt. Working Paper No. 15639. – Washington: NBER, 2010. – 25 p.
7. Karakaplan M.U. The conditional effects of external debt on inflation / M.U. Karakaplan // Journal of Social and Economic Research. – 2009. – Vol.9 – 17. – P.203–217.
8. Монетарна база в січні знизилася на 1,9%, грошова маса - на 2,3%. – 19.02.2015. – Інформаційне агентство Уніан. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://economics.unian.ua/finance/1046045-monetarna-baza-v-sichni-znizilasya-na-19-groshova-masa-na-23.html>
9. O'Brien M. Ukraine unofficially has 272 percent inflation. – March 1. – Online resource. – Way of access: <http://www.washingtonpost.com/blogs/wonkblog/wp/2015/03/01/ukraine-unofficially-has-272-percent-inflation/>

Мар'яна ЛІФАНОВА

Тернопільський національний економічний університет

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ЦЕНТРИ ТА ЇХ РОЛЬ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

У структурі фінансової глобалізації важливе місце займає глобалізація фінансового сектору, що призвело до об'єднання національних ринків капіталу в єдиний інвестиційний простір, коли заощадження окремих країн шукають прибуткового розміщення по всьому світу. Конкуренція за фінансові ресурси стає глобальною. При цьому, завдяки активному процесу сек'юритизації, зростають масштаби світових фінансових потоків. Стрімкий розвиток фінансового сектору, що створює значну додану вартість і зростання доходів, посилює конкуренцію окремих міст за отримання статусу міжнародних фінансових центрів (МФЦ).

Значне місце цим питанням приділено в монографіях і статтях багатьох вчених: Е. Е. Великова, Х.Ю. Головчак, С. М. Дробишевський, Ю.В. Макогон, М.Ю. Малкіна, Г.Г. Музиченко, Е. В. Худько та інші.

Під міжнародними фінансовими центрами зазвичай маються на увазі центри тяжіння капіталів із різних країн світу, управління світовими фінансовими потоками і грошовими активами.

Міжнародні фінансові центри формуються в тих країнах, де має місце стала фінансова система та стійка валюта із стабільним курсом, розвинена інфраструктура, ефективне законодавство, яке стимулює інвесторів до вкладання коштів, тощо. Проте, у списках провідних міжнародних фінансових центрів є ті, які не належать до високорозвинених країн із надлишком коштів [1]. Тому необхідно виділити основні критерії формування міжнародних фінансових центрів. До них належать:

- стала фінансова система та стійка валюта із стабільним курсом;
- політична та соціальна стабільність в країні;
- вигідне географічне положення;
- розвинена фінансова інфраструктура;
- відкритість економіки для вільного руху капіталу;
- надання національного режиму для іноземних фінансових інституцій;
- ліберальне ставлення до бізнесу;
- сучасні технології передавання інформації;
- відповідність сучасним світовим стандартам у галузі обліку, звітності, нагляду та регулювання [4, с.34].

Існують різні класифікації міжнародних фінансових центрів, але ми розмежуємо їх за географічною ознакою на локальні, національні, регіональні і глобальні.

Вчені виділяють й інші класифікації міжнародних фінансових центрів: за спеціалізацією (секторами діяльності), за ступенем важливості (12-бальна), за рівнем розвитку фінансових послуг та інші.

Таблиця 1

Класифікації міжнародних фінансових центрів за географічною ознакою

Локальні	Національні	Регіональні	Глобальні
Брюссель	Париж	Сідней	Лондон
Мехіко	Цюріх	Гонконг	Нью-Йорк
Лісабон	Мадрид	Сан-Франциско	Токіо
Хельсінки	Сеул	Гонолулу	
Мельбурн	Сан-Пауло	Стокгольм	
		Йоганнесбург	

Таким чином, мета формування міжнародних фінансових центрів полягає у залученні капіталу в країну, розвиток фінансової інфраструктури, забезпечення соціальної стабільності населення, що в цілому сприяє зростанню ВВП країни [3, с. 46]. Однак не можна залишити без уваги й загрози для країни, які з'являються в результаті активної інтеграції у світовий фінансовий ринок: ризик швидкого відпливу капіталу, ймовірність збільшення масштабів фінансового шахрайства, підвищення залежності від політичної ситуації в країні.

Список літератури:

1. Головчак Х.Ю. Міжнародні фінансові центри: сутнісна характеристика та критерії функціонування [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13068/1/29_Golovchak_61-63_69.pdf
2. Дробишевський С. М. Перспективи создания международного финансового центра в Российской Федерации / С. М. Дробишевський, Е. В. Худько, Е. Е. Великова. – М.: Институт Гайдара, 2010. – 108 с.
3. Макогон Ю.В. Музиченко Г.Г. Місце міжнародних фінансових центрів у сучасній й глобалізованій світовій економіці // Економічний часопис. – 2014. – №11. – С.45-49.
4. Малкіна М.Ю. Анализ позиционирования мировых финансовых центров в международной финансовой системе / М. Малкіна // Финансы и кредит. – 2012. – № 4. – С. 31-40.